

LAKIALOITE 170/2000 vp

Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

Hyväksyessään vuonna 1996 energiaverouudistuksen valtiovarainvaliokunta edellytti mietinnössään (VaVM 44/1996 vp s. 4), että "mikäli turpeen käyttö vähenee energiaverouudistuksen johdosta enemmän kuin 5 prosenttia nykytasosta, hallitus ryhtyy toimenpiteisiin turpeen kilpailukyvyyn parantamiseksi".

Nyt tällainen muutos on kiistatta tapahtunut, mutta hallitus on seissyt tumput suorina. Energiaturpeen aina vuoteen 1996 jatkunut käytön kasvu on pysähtynyt ja kääntynyt jyrkkään laskuun viimeisten vuosien aikana. Turveteollisuuden tilastoseurannassa olevien yritysten myynti oli viime vuonna 17,5 TWh, jossa on vähennystä huippuvuoden 1996 tasoon verrattuna 15 prosenttia.

Turpeen käytön väheneminen johtuu sähkömarkkinoiden vapautumisesta sekä vuoden 1997 alussa toteutetusta energiaverojärjestelmän muutoksesta. Turpeen asemaa on lisäksi vaikeuttanut lämmön tuottamisessa käytettävälle energiapuulle säädetty valmistevero, joka oli aluksi 4,2 mk/MWh, mutta jota korotettiin 1.9.1998 alkaen 9 markkaan megawattitunnilta. Energiaveron korottaminen ei ole vähentänyt tuontipolttoaineiden käyttöä, vaan siirtänyt turpeen käyttöosuutta puulle.

Turvetta ja puuta pääpolttoaineena käyttäviä pienikokoisia lämpökeskuksia (polttoaineen vuosikulutus 15 000–25 000 MWh) koskeva verotuksellinen erityisongelma on turpeen verovapaan käytön ylärajan pudottaminen aluksi 50 000 megawattitunnin vuosikäytön rajasta

25 000:een vuoden 1995 alusta ja 15 000:een vuoden 1997 alusta.

Turpeen työllisyysvaikutukset ovat sitä käytävillä alueilla varsin merkittävät. Turpeen käytön ongelmat ovat johtaneet epäekologisemman kivihiilen suosimiseen. Myös korkeat öljypohjaisten polttoaineiden hinnat edellyttäisivät turpeen verotusaseman pikaista kohentamista.

Tässä lakialoitteessa ehdotammekin, että

— pienten lämpökeskusten ja lämmitysvoimalaitosten energiaturpeen verottaman käytön ylärajaa korotettaisiin 25 000 megawattituntiin siten, että vero perittäisiin vain tämän rajan ylittävältä osalta;

— lämmön tuotannossa käytettävän energiaturpeen lisäveroa alennettaisiin ennen vuoden 1998 alkua vällinnelle tasolle;

— sähköveron palautus koskisi puun tapaan myös energiaturpeella tuotettua sähköä ja

— yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon edistämiseksi polttoaineen laskentatekijä korotettaisiin yhdestä 1,2:een.

Nämä toimenpiteet palauttaisivat energiaturpeen käytön nopeasti entiselle tasolle ja jopa sen yli. Samalla ne mahdollistaisivat puun energiakäytön asteittaisen lisäämisen vastapainetuotannossa ja sitä pienemmissä laitoksissa etenkin uusissa kohteissa. Toimenpiteillä olisi myös välitön vaikutus turveurakoitsijoiden ja turvetoimittajien henkilöstön sekä muun muassa suomalaisen traktori- ja konepajateollisuuden työllisyyteen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1996 sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 8 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti ja lain liitteenä oleva verotaulukko, sellaisina kuin niistä ovat 8 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentti sekä verotaulukko laissa 510/1998, seuraavasti:

8 a §

Muissa kuin 8 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sillä, joka tuottaa sähköä puulla, puupohjaisilla polttoaineilla tai polttoturpeella ja siirtää näin tuotetun sähkön sähköverkkoon, on oikeus hakeuksesta saada sähköverkkoon toimitetusta sähköstä tukea. Sama oikeus on vastaavasti sillä, joka tuottaa sähköä metallurgisten prosessien jätekaasuilla. Tuen määrä on lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainitun sähkön veroluokan II veron suuruinen kilowattitunnilta.

Sillä, joka tuottaa sähköä puulla, puupohjaisilla polttoaineilla tai polttoturpeella taikka metallurgisten prosessien jätekaasuilla omaan tai toisen käyttöön siirtämättä sähköä sähköverkkoon, on oikeus saada suoritettavaa sähköveroa vastaavaa tukea. Tuen maksaminen toteutetaan siten, että tukeen oikeutettu verovelvollinen il-

moittaa sanotunlaisen sähkön verottomana toimituksenaan. Verottomuuden toteuttamista koskevaan menettelyyn sovelletaan valmisteverotuslain (1469/1994) säännöksiä.

10 §

Milloin sähköä tuotetaan yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotantolaitoksessa, lämmön tuotannon polttoaineista suoritetaan veroa verotaulukon mukaisesti siten kuin lämpö olisi tuotettu 120 prosentin hyötysuhteella.

15 §

Se, joka käyttää polttoturvetta lämmön tuottamiseen enemmän kuin 25 000 megawattituntia kalenterivuodessa, on velvollinen suorittamaan

ylimenevästä polttoturvemäärästä valmisteveroa verotaulukon mukaisesti.

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Sähkö p/kWh				
veroluokka I	1	—	4,1	0,075
veroluokka II	2	—	2,5	0,075
Kivihiili, kivihiilibri- ketit, kivihiil- lestä valmistetut kiinteät polt- toaineet mk/t	3	—	246,0	7,0
Polttoturve mk/MWh	4	—	4,2	—
Maakaasu, kaasumai- nen p/nm ³	5	—	10,3	0,5
Mäntyöljy p/kg	6	32,1	—	—

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2001.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 2000

Mauri Pekkarinen /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Maria Kaisa Aula /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Matti Vanhanen /kesk
Mirja Ryyänen /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Tero Mölsä /kesk
Toimi Kankaanniemi /skl
Eero Lämsä /kesk
Hannes Manninen /kesk

Kari Myllyniemi /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Markku Rossi /kesk
Jari Leppä /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Anneli Jätteenmäki /kesk
Tanja Karpela /kesk
Niilo Keränen /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk

LA 170/2000 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.

Antti Rantakangas /kesk
Mauri Salo /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Katri Komi /kesk

Matti Väistö /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Juha Korkea-aho /kesk